
ROMAN GARBIEC

UBEZPIECZENIA W TEORII I PRAKTYCE

Część II

**UBEZPIECZENIA
GOSPODARCZE I ZDROWOTNE**

**WYDANIE CZWARTE
ZAKTUALIZOWANE**

CZĘSTOCHOWA 2016

Roman Garbiec

**UBEZPIECZENIA
W TEORII I PRAKTYCE**

**CZEŚĆ II
UBEZPIECZNI GOSPODARCZE
I ZDROWOTNE**

WYDANIE CZWARTE ZAKTUALIZOWANE

Częstochowa 2016

RADA NAUKOWA:

Maria NOWICKA-SKOWRON, Janusz SZOPA, Alfreda ZACHOROWSKA
Bogumił KONODYBA-SZYMAŃSKI, Andrzej ŚLĘZAK

REDAKTOR NAUKOWY:

Janusz KLISIŃSKI

RECENZENT:

Stanisław GALATA

KOREKTA JĘZYKOWA:

Edyta SADOWSKA

REDAKCJA TECHNICZNA I KOMPUTEROWY SKŁAD TEKSTU:

Ewa BITNER

Dorota BORATYŃSKA

ISBN 978-83-61118-11-4

© Copyright by Wydawnictwo Wydziału Zarządzania
Politechniki Częstochowskiej
Częstochowa 2016

Wydawnictwo Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej,
42-200 Częstochowa, Al. Armii Krajowej 36 B, tel. (0 34) 32 50 480
Wydanie IV; B5

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. RYZYKO JAKO PODSTAWOWE POJĘCIE UBEZPIECZEŃ	7
1.1. Definicje ryzyka ubezpieczeniowego	7
1.2. Faktory (uwarunkowania) ryzyka ubezpieczeniowego	10
1.3. Klasyfikacja ryzyka	12
1.4. Elementy i metody zarządzania ryzykiem	16
2. ZARZĄDZANIE SELEKCJĄ I OCENĄ RYZYKA UBEZPIECZENIOWEGO (UNDERWRITING)	20
2.1. Cel, procesy i zasady underwritingu	20
2.2. Etapy underwritingu	21
2.3. Rodzaje underwritingu	24
2.3.1. Underwriting w ubezpieczeniach życiowych	24
2.3.2. Underwriting finansowy	25
2.3.3. Underwriting w ubezpieczeniach <i>non-life</i>	26
3. WPROWADZENIE DO TEORII UBEZPIECZEŃ	27
3.1. Definicja pojęcia ubezpieczenia	27
3.2. Funkcje ubezpieczeń	30
3.3. Zasady ubezpieczeń	33
4. KLASYFIKACJA UBEZPIECZEŃ	35
4.1. Ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia gospodarcze	35
4.2. Ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe	36
4.3. Ubezpieczenia dobrowolne i ubezpieczenia obowiązkowe	38
4.4. Ubezpieczenia życiowe i ubezpieczenia niezyciowe (nie na życie, pozostałe)	40
4.5. Ustawowy podział ubezpieczeń	40
4.6. Ubezpieczenia indywidualne i ubezpieczenia zbiorowe	43
4.7. Ubezpieczenia podmiotów gospodarczych i ubezpieczenia ludności	43
4.8. Ubezpieczenia prywatne i ubezpieczenia publiczne	44
4.9. Ubezpieczenia komercyjne i ubezpieczenia wzajemne	44
4.10. Ubezpieczenia morskie i ubezpieczenia lądowe	45
4.11. Ubezpieczenia w obrocie krajowym i ubezpieczenia w obrocie międzynarodowym	45
4.12. Ubezpieczenia bezpośrednie i ubezpieczenia pośrednie	46
4.13. Podział ubezpieczeń według rodzajów funkcjonujących na polskim rynku ubezpieczeń	46
5. FORMY PRAWNE UBEZPIECZEŃ	49
5.1. Formy organizacyjno-prawne działalności ubezpieczeniowej	49
5.2. Formy pośrednictwa ubezpieczeniowego	53
5.3. Jednostki nadzoru ubezpieczeń	58
5.4. Bancassurance	61
5.4.1 Definicja bancassurance	61
5.4.2 Formy bancassurance	61
5.4.3. Ubezpieczenie wierzycielski	62
6. PODSTAWY PRAWNE UBEZPIECZEŃ	64
6.1 Ubezpieczenie jako usługa	64
6.2. Budowa umowy ubezpieczenia	65
6.3. Strony umowy ubezpieczenia	70
6.4. Odszkodowanie ubezpieczeniowe	71
6.5. Wygaśnięcie ubezpieczenia	73
6.6. Przedawnienie roszczeń ubezpieczeniowych	74
6.7. Postępowanie w przypadku najczęstszych szkód w ubezpieczeniach gospodarczych (wypadki samochodowe)	74
6.7.1. Wypadek z winy innej osoby	74

6.7.2. Sprawstwo wypadku	75
6.7.3. Ofiary wypadku.....	75
6.7.4. Kradzież samochodu.....	75
7. POJĘCIE I ISTOTA REASEKURACJI I KOASEKURACJI	76
7.1. Istota reasekuracji, retrocesji i koasekuracji	76
7.2. Metody i formy reasekuracji.....	78
8. FINANSE ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ	84
8.1. Zasady ustalania składki ubezpieczeniowej	84
8.1.1. Składki w ubezpieczeniach majątkowych	84
8.1.2. Składki w ubezpieczeniach życiowych	86
8.2. Analiza jakościowa i ilościowa sytuacji finansowej zakładu ubezpieczeń	92
8.3. Pasywa zakładu ubezpieczeń	99
8.4. Aktywa zakładu ubezpieczeń	101
9. MARKETING UBEZPIECZENIOWY	103
9.1. Badania marketingowe na rynku ubezpieczeń	104
9.2. Strategia marketingowa	107
9.3. Marketing-mix w ubezpieczeniach	108
9.4. Dystrybucja usług ubezpieczeniowych	112
10. UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE	115
10.1. Zakres przedmiotowy i podmiotowy ubezpieczeń zdrowotnych.....	115
10.2. Składki na ubezpieczenia zdrowotne	120
10.3. Narodowy Fundusz Zdrowia	120
10.4. Zakres bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej.....	123
10.5. Zasady udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.....	127
Bibliografia	131
Załączniki	133